

Nr 76.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ammer nr 1 i Jämtlands län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 117, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att två i statsrådsprotokollet närmare angivna, med litt. A 1 och A 2 betecknade lotter av det i Revsunds socken av Jämtlands län belägna förra fältväbelsbostället ^{148/231} mantal Ammer nr 1 må var för sig från hemmanet upplåtas med tillämpning av föreskrifterna i kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll haft följande anförande:

»Genom nådigt brev den 11 augusti 1899 angående dispositionen av förra fältväbelsbostället ^{148/231} mantal Ammer nr 1 i Revsunds socken av Jämtlands län förordnades, att de till egendomen hörande lägenheterna Salomonstorpet och Rödénstorpet skulle avsöndras från egendomen och försäljas samt att egendomens inägor i övrigt skulle vid då löpande arrendeperiods slut den 14 mars 1900 ställas under skogs-

statens vård och förvaltning för att jämte den förut till kronopark av-satta utmarken disponeras för skogsväsendets räkning.

Hos domänstyrelsen har sedermera vederbörande jägmästare gjort framställning om försäljning av omförmälda inägor. I anledning härav har domänstyrelsen under år 1911 föranstaltat om saluvärdering i behörig ordning av inägorna, varefter styrelsen med underdånig skrivelse den 19 oktober 1912 överlämnat instrumentet över nämnda förrättning samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av förste lantmäta-ren John Tjerneld år 1897 upprättad karta över inägorna jämte till-hörande beskrivning.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Inägorna till ifrågavarande egendom, vilka å omförmälda karta äro betecknade med litt. A, äro belägna vid stranden av Revsundssjön unge-fär mitt emot Stavre järnvägsstation, dit avståndet över sjön utgör om-kring 1.5 kilometer, samt innehålla 4.866 hektar tomt, åker och dylikt, 5.571 hektar äng, 2.665 hektar avrösningsjord och 0.175 hektar im-pediment eller tillhopa 13.277 hektar. Inägorna, som genomkorsas av en under anläggning varande väg, voro vid tiden för domänstyrelsens ovannämnda framställning utarrenderade för tiden till den 14 mars 1913 mot ett årligt arrende av 177 kronor jämte skyldighet för arrendatorn att fullgöra allt det underhåll in natura av allmän väg, som är tilldelat ¹⁴⁸/₂₃₁ mantal Ammer nr 1, men med frihet från gäldande av de kontanta utskylderna, som för inägorna, vilka åsatts särskilt taxeringsvärde av 5,000 kronor, utgöra omkring 100 kronor. Åbyggnaderna, av vilka de flesta äro förfallna, äro brandförsäkrade för 2,600 kronor. Antalet kreatur, som för närvarande vinterfödes vid gården, utgör fem kor och en häst förutom småkreatur.

Ifrågavarande inägor hava av förrättningsmännen för försäljning till egna hemslägenheter uppdelats i två lotter med nedanstående arealer:

Egnahems-lägenheter	Tomt och åker har	Äng har	Avrösnings-jord har	Impediment har	Summa har	Saluvärde kronor
A 1 obebyggd	1.783	2.7595	1.275	0.084	5.8515	2,000
A 2 bebyggd	3.133	2.6810	1.390	0.091	7.2950	3,500
	4.866	5.4405	2.665	0.175	13.1465	5,500

Å kartan är gränsen mellan de båda lotterna utmärkt med blyerts. Såsom samfärdig väg har avsatts ett område om 13.05 ar äng.

Förrättningsmännen hava emellertid ifrågasatt, huruvida det icke vore välbetänkt att för skogsväsendets räkning behålla omförmälda inägor för att därstädes inrätta torp för skogsarbetare, vilka borde vara att tillgå för utförande av de arbeten, som redan nu vore och framdeles skulle i än större omfattning bliva erforderliga för skötseln av ovan nämnda kronopark.

Domänstyrelsen har i sin förberörda skrivelse anfört följande. Då arbetstillfällena i orten vore goda, kunde med stor sannolikhet antagas, att egnahemslägenheter skulle komma i högre kultur än arbetartorp, som upplåtes på viss tid. På grund av sin kännedom om det jämtländska folklynnnet hade styrelsen den uppfattning, att ägare av egnahemslägenheter komme att utgöra ett lyckligare element bland den bofasta befolkningen än kronotorpare. Enär den odlade jorden i dessa bygder vore av relativt ringa omfattning, måste den bofasta befolkningen söka bidrag till sitt uppehälle genom arbete i skogarna, vilket medförde en ganska god tillgång på arbetskrafter. I följd härav vore det ej nödigt att för erhållande av arbetare å skogarna anlägga skogsarbetartorp å ifrågavarande inägoskifte. Styrelsen ansåge detsamma icke vara behöfligt för kronoparkens skötsel, utan vore det fastmera med hänsyn till sitt i förhållande till kronoparken avskilda läge synnerligen lämpligt till försäljning. Under åberopande av vad sålunda anförts har styrelsen — med anmälan, att styrelsen gått i författning om utarrenderande av inägoskiftet för tiden till den 14 mars 1914 — hemställt om försäljning av skiftet, fördelat i ovan nämnda två lotter.

För egen del finner jag de skäl, domänstyrelsen anfört till stöd för försäljningen, vara fullt övertygande. I fråga om sättet härför tillåter jag mig påpeka, att, då här är fråga om försäljning av områden från en icke inköpt skogsegendom i Norrland, nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar icke är tillämplig i förevarande fall. Emellertid synas mig ifrågavarande ägolotter lämpligen böra upplåtas i enlighet med de i samma kungörelse angivna grunder.»

Utskottet har icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, varför utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må
vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 11 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Fahlén, Pers, Ericsson, Nilsson
i Kabbarp, Andersson, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson,
Bosson, Tysk. Olausson, Gustafsson och Nilsson i Linnås.
